

Jordebogsafgiften paa Bornholm. Det vil derfor være naturligt, at Lovgivningsmagten sætter sit Arbejde, sin Kraft og sin gode Villie ind paa at faa dette Forhold rettet til Fordel for de bornholmske Arvefæsteejendomme, og det ganske særlig under Hensyn til, at disse Ejendomme sidde med disse urimeligt høje Arvefæsteafgifter og dog ere underkastede det Paalæg, som de faa gennem Ejendomsskylden. Hvis dette Forhold ikke ordnes snarest, bliver Afgiften til Staten saa stor, at den let kommer til at overstige Ejendommenes virkelige Værdi i Handel og Vandel, naar man fradrager Bygninger, Besætning og Inventar.

Det har derfor, som sagt, været mig en Tilfredsstillelse, at den højtærede Finansminister saa hurtigt har fundet Anledning til at forelægge Kommissionens Arbejde for Rigsdagen. Jeg havde gerne set, at dette Forslag var blevet ophøjet til Lov i Aar, og maaske det ogsaa kan naas. Men hvis det ikke kan naas, vil jeg, som jeg sagde før, haabe, at der her i Tinget, og forhaabentlig ogsaa i det andet Ting, hvis Lovforslaget naar derop i Aar, vil blive gjort et godt Arbejde, for at vi kunne faa det gennemført i Begyndelsen af næste Rigsdagssamling. Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie.

Finansministeren (N. Neergaard):

Det er mig en Tilfredsstillelse at konstatere, at dette Forslag er blevet modtaget med almindelig Velvillie, og at man i det hele og store er gaaet ind paa at anerkende det Grundlag, hvorpaa det er bygget. Der har jo været forskellige Meninger om, hvorvidt Kommissionen paa alle Punkter har ramt det rette med Hensyn til de foreslaaede Nedsættelser. Men jeg ser ikke, at de Hovedlinier, efter hvilke Forslaget er bygget, og hele den Grundbetragtning, der har ledet Kommissionen, fra nogen Side ere blevne anfægtede. Den overordentlig grundige Gennemgang af Forslaget, som det ærede Medlem fra Ærø (J. Frederiksen), der indledede Debatten, foretog, fritager mig for at komme ind paa yderligere Enkeltheder. Maa jeg blot i Anledning af en enkelt Bemærkning af det ærede Medlem sige, at den Forudsætning, han gik ud fra, at den endnu bestaaende Ejendomsret til Fiskestaderne ved Limfjorden ikke berøres af Afgiftens Bortfalden, kan jeg fuldt ud tiltræde, og jeg anser den egentlig for ret selvfølgelig.

Fra to ærede Medlemmer, det ærede

Medlem fra Frederikssund (L. Pedersen) og det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), har der været rejst nogen Anke over, at der formentlig ikke var taget tilstrækkeligt Hensyn til Afgiftsydernes berettigede Krav paa Nedsættelse. Jeg vil advare imod — og jeg kan i saa Henseende slutte mig til de Bemærkninger, der fremkom fra det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen) —, at man for meget kommer ind paa Betragtninger af denne Art. Jeg finder det meget forklarligt, at man gør det, men jeg tror, at man skal tage lidt varligt paa et Forslag som dette. Maa jeg paa ny minde om, hvad jeg allerede betonedede ved Forslagets Forelæggelse, at der for det første her er Tale om en Afgift, der paahviler de vedkommende Ejendomme med utvivlsom juridisk Ret. Man vil aldrig med de paagældende Adkomstdokumenter i Hænde og i øvrigt under Hensyn til det foreliggende Retsgrundlag kunne bestride Statskassens juridiske Ret til disse Afgifter. Man paaberaaber sig, at der har været mundtlige Tilsagn, Forudsætninger o. s. v., som ikke ere blevne fuldt overholdte, at der i visse Tilfælde er blevet handlet illoyalt for at faa de vedkommende til at gaa ind paa Overenskomsterne, og at visse Tilsagn, der ere givne dem, og under Hensyn til hvilke de muligvis ere gaaede ind paa Overenskomsterne, ikke ere blevne samvittighedsfuldt overholdte. Ja, det er muligt, og det er jo ogsaa denne onde Samvittighed, om jeg saa maa sige, som Statsmagten paa visse Punkter har med Hensyn til disse Afgifter, der netop har ført til gentagne Forsøg paa med større eller mindre Offer for Statskassen at tilvejebringe en frivillig Afløsning af disse Forhold, og som endelig fører til dette fuldt til Grunden gaaende og mere storstiledede Forsøg paa en Gang for alle at blive dem kvit med endog saa betydelige Ofre fra Statens Side. Det er netop Fornemmelsen af, at der kan være handlet med en noget for haard Haand, og at der kan være visse Forudsætninger, som ikke ere blevne opfyldte ganske korrekt, som har fremkaldt disse Forslag. Men alligevel, paa alt dette kan der ikke bygges noget som helst retligt Krav. Det vilde ikke være ret mange gamle Grundbyrder, som lod sig opretholde, hvis de kunde omstødes ved den Art Betragtninger, som her ere gjorte gældende. Det maa altsaa være Grundlaget for det hele, at Staten er isinfulde Ret.

Ogsaa en anden Ting vil jeg erindre om,